

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De persecutione in Persia excitata, & qui illic martyrium perpeßi sunt. Cap.
XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

illi episcopo Romano viro longè præstantissimo successit Bonifacius: Bonifacio Zosimus: Zosimo Celestinus. Hierosolimis autem post Ioannem illum admirabilem mortuum, Praylius vir, qui nomini suo pulchrè respõdebat, illius ecclesiæ rectionem capessit. Antiochiæ verò, Diuo Alexandro vita defuncto, Theodotus, continentia velut Margarita, ecclesiæ præsulatum obtinuit: vir mansuetudine insignis, & accurata vitæ institutione egregiè exornatus. Qui sectam Apollinarem oratam, vt se cum reliquo Christi grege iungeret, cæteris ecclesiæ ouibus aggregauit. Multi tamen eorum, insignem erroris labem, qua antè erant inquinati, minimè eluerunt.

*De persecutione in Persia excitata, &
qui illic martyrium perpepsi sunt.*

CAP. XXXVIII.

PER idem tempus, Isdigerdes rex Persarum persecutione cõtra ecclesias cõcitauit, occasione ex re gesta, quã sum deinceps narraturus, arrepta. Audas episcopus, vir multis virtutis generibus ornatus, zelo non opportuno illo quidem accensus, Pyreũ (templa enim in quibus $\pi\upsilon\epsilon$ id est ignis, eorum Deus colitur Pyrea vocant Persæ) demolitus est. De qua re rex per Magos certior factus, Audã accersit. Ac primũ placidè eũ coarguit, & Pyreũ denuò edificare iubet. Qui cum ei contradiceret, negaretq; se illud facturum, rex omnes ecclesias Christianorum se diruturũ minatur. Atque certè quod verbis minabatur, re ipsa perfecit. Nam vt primum Audam diuinum illum virum trucidari mandauerat, ecclesias deturbari iussit. Quòd autem ad Pyrei euersionem attinet, haud opportunè equidè illud factum fuisse existimo. Nam sanctus apostolus Athenas aduentans, & ciuitatem superstitioso simulachrorũ cultu cæcatam videns, aram quandam ab illis honoratam minimè diruit, sed verbo eorum ignorationem redarguit, & veritatem illis patefecit. Attamen quòd Audas templum simulachri deturbatũ extruere rursus noluit, sed interfici potius, quàm illud efficere, eum magnopere admiror, & corona dignum iudico. Nam par impietas est, mea quidem
sententia

sententiam, ignem adorare, atque ei ædificare delubrum. Hinc igitur persecutionis tempestas orta, grauissimos & turbulentissimos fluctus contra pietatis alumnos conceitauit: quæ procella triginta annos continuos à magis velut à quibusdam turbinibus agitata durauit. Magos autem uocant Persæ, qui elementa in deos referunt. De quorundam commentitijs fabulis alio in opere, in quo eorum quæstiones dissoluebamus, satis enucleatè disseruimus. Porro Goro-

*Bararæ
nes uocatur à So-
crate.*

ranes, filius Isdigerdis, post mortem patris, ut regni paterni, sic belli contra pietatem à patre commoti successor extitit: quippe pater moriens, hæc duo coniuncta filio reliquit. Tormentorum autem genera, & noua cruciamenta pijs hominibus ab illis inflicta vix dicendo explicari poterunt. Nam quorundam manibus, aliorum autem tergis corium detrahunt. Aliorum capita, à fronte exorsi, ad barbâ usque cute exuunt. Nonnullos primò cœperunt arundinibus semiseatis circundare, & incisiones corporibus applicare. deinde robustis uinculis à capite ad pedes usque circumligare, & singulos calamos vi arctè constringere, ut partem cutis, ad quam admotæ erant arundines, eo pacto grauitè lacerantes, acriores doloris morsus efficerent. Quinetiam lacus effodere, eos summa cum diligentia intringere: deinde ingentem foricum numerum in eos cõcludere: postremò pietatis athletas, eorum manibus pedibusque constrictis, ne bestias abigant, foricibus uelut alimentum obijciunt. Sorices autem fame oppressi, sensim carnes sanctorum absument, sicque diuturnum & acerbum cruciatum illis afferunt. Itemque carnifices isti à conscelerato illo naturæ nostræ inimico, & ueritatis hoste edocti, tormenta alia his quidem multò asperiora excogitare: Sed tamè ne eo quidem modo athletarum fortitudinem & constantiam retundere potuerunt. Nam sua sponte accurrebāt magno desiderio mortis oppetendæ per quã ad uitã immortalem patefit, inflammati. Quorundam tresue in memoriam reuocabo, quo per hos etiam aliorum fortitudo cognosci queat. Hormisdam quendam, uirum in Persis apprime nobilem, ex genere Achemenidarum oriundum patre præfecto cū Rex eum Christianum esse accepisset, ad se adduci & Deum Seruatorẽ pernegare iubet. At Hormisda, quod

R R. impias

THEODOR. HISTOR.

Imperas, o Rex, neq; iustū est, neq; vtile. Nam quicumque didicerit Deū omnium gubernatōre facillē contēnere, cūq; denegare, multō facilius Regē, quippe cū homo sit, mortalis naturæ particeps, contempturus est. Quod si qui tuum imperiū pernegauerit, o Rex, grauissimo dignus sit supplicio, quanto grauius meretur ille quidē, qui omnium reiū effectōre pernegat. Rex autem quem oportuerat sapientissimam eius orationem admiratum esse, athletā generosum, diuitijs & honore spoliavit: deditq; ei mandatū, vt omnibus vestibus, solo subligaculo excepto, exutus, camelos, qui erant in exercitu, duceret. Cum verō dies complures iā præterijssent, Rexq; tabulato despiciēs, videret optimū illū virū & radijs solis exustū, & cōspersum vndiq; puluere, nobilitate ac splendore patris illius in memoriam reuocato, primum iubet eum adduci ad se, & indusio linteo vestiri: deinde arbitratus eius animū partim cruciatu præterito, partim humanitate erga eum iā declarata mollitum esse, nunc demum, inquit, obstinatione deposita, filiū fabri negato. At ille, diuino zelo accensus, indusium dilacerauit: quo ad Regem proiecto, sic eum affatur. Si me huius causa pietatem deserturum putas, habeas tibi donum cum impietate. Hac eius fortitudine perspecta, Rex eū è palatio nudum exturbauit. Porro idē Rex Suenē mille seruorum dominum, qui ei cōtradicebat, quiq; fabricatōre huius vniuersitatis pernegari haudquaquam sustinebat, primū percontatur, quis ex eius seruis improbissimus esset, deinde ei tradit reliquorum dominatum, ipsumq; dominum Suenē illi inferuire iubet. Quinetiam Domini sui cōiugem ei in matrimonium dat, ratus eo pacto se veritatis propugnato-rem Suenē de sententia deducturum. Verē spes eum frustrata est. Nam Suenes domū supra petrā ædificatā habuit. Post hos Benjamin diaconū cōprehēdi, et in carcerē cōijci mādāt. Biēnio verō pōst, legatus Roman⁹ venit ad regē, de alijs rebus cū eo acturus. Qui de diacono certior factus, impetrat ei à rege liberationē. Rex autē iubet Benjamin polliceri se doctrinā Christianā cū nullo mago cōmunicaturū. Legatus quidē recipit Beniamī regis mādātā effecturū. At Benjamin, cū legatū de hac re ipsū admonētē audiuisset, respōdit, nō posse fieri, vt doctrinā lucis quā à Deo accepe-

Sannē.
vocat E-
Epiph.

acceperat, nō alijs impartiret. Nā abscōdere talētum, quātum *Matth*
 mereatur supplicij historiā euangeliorum apertē docere. *cap. 25*
 Verū Rex id tēporis hui⁹ respōsi ignarus, iubet illū è vin-
 culis eximi. Qui quidē, vt solebat, homines ignorationis
 tenebris obcaecatos, inde eripere, & ad lucem, quę sola in-
 telligētia percipitur, adducere nō cessauit. Anno autē post
 res ab eo gestę regi indicātur. Qui iubet eū adduci, & de-
 um, quem colebat, denegare. Tum ille sciscitatur à rege,
 quo supplicio mulctandus sit is, qui eius regnum deserat,
 & alterius ditioni se subijcere animum inducat: morte, in-
 quit rex, & pœna grauissīma. Cui rursus sapiētissīmus vir,
 quo pacto igitur, inquit, coercendus est homo ille, quē
 effectorem & opificem omnium derelinquat, & vnum
 è conseruis deum consecret, eiūque cultum vero Deo de-
 bitum tribuat? Quibus verbis rex grauitè commotus, vi-
 ginti arundines præcutas per vngues manuum ac pedum
 traicti iubet. Vbi autem videt eum hunc cruciatum habe-
 re pro ludō, aliam rursus arūdinem in membrum genitale
 intrudi mandat: quę sapius extracta insertaque, dolores
 ei incusit planè inexplicabiles. Post istud inflictum sup-
 plicium, impius ille & immanitate efferatus tyrannus, vir-
 gam robustam, crassam, & propter ramos vndique emi-
 nentes valde asperam, in imam alui sedem insigi iu-
 bet. Quo cruciatus genere generosus Christi athleta
 oppressus, extremum spiritum edidit. Infinita ferè id ge-
 nus scelera ab illis impijs fuere admīssa. Neque cuique
 mirum videri debet, omnium rerum administratorem de-
 um, eorum feritatem impietateque tolerasse. Etenim quot
 quot imperatores ante imperium Constantini Magni re-
 gnarunt, contra veritatis professores insana rabie furere
 non desierunt. Atque Dioclecianus ipso salutaris passio-
 nis die, cunctas ecclesias, quę in toto Romano erant impe-
 rio, demolitus est. Verūm vix nouem iam anni intercesse-
 rant, cum & illæ ipsę denuo florere, atque multò maio-
 re amplitudine et splendore quàm antea enitere cœperūt,
 & tyrannus ille vnā cum impietate extinctus est. Atque
 dominus tum hæc bella contra Christianos excitata fore,
 tum ecclesiam inuictum iri prædixerat. Quinetiam ipsi
 rerum euentus nos docent, bellum plus commodi, quàm
 pacem nobis solere apportare. Nam hæc nos molles, mo-

THEODOR. HISTOR.

rosos, & nimidos reddit illud autē animos acuit, & res præ-
sentis vitæ tanquam fluxas contemnere facit. Verum de
his alijs in libris sæpe differuimus.

Cur Theodorus iste quis De Theodoro Mopsuestiæ episcopo.
Monachus apostata ad quē extat Epist. Chrysost. ordin. 5. et heresi Nestor.
ansæ dederit que laudet. scribit. Cap. XX XIX.
Leontij Bisantiæ. in Appendice Biblioth. p. 1856. & Viño quide

ipso (inquit) cum **E**rit temporis, quo diuinus Theodorus Antioche-
nemo cōtradixit nam rexit ecclesiam, Theodorus episcopus Mopsue-
factū ideo, quod pugna factiæ, qui totam Christi ecclesiam sua doctrina erudie-
nādi cōtra sectas nādi cōtra sectas, & contra vniuersas hæreticorum phalanges victoriam
maiores, necessitate maiores, necessitate reponitauerat, obiit mortem. Iste & Diodori viri excellen-
tas eiusmōi dogatis tas eiusmōi dogatis simi doctrinæ particeps factus est, & sanctissimi Ioannis
uata tegebat uata tegebat socius & adiutor. Nam communiter inter ipsos sapientiæ
Nā cōtra Ariā = præcepta ex spiritalibus Diodori fluentis hauserūt. Trigin-
na cōtra Acem = ta sex annos præfulatum gessit Theodorus, neque vnquā
et Apollinari (ait) cessauit tum contra Ariā & Eunomianam sectam ve-
egregie pugna lut in acie dimicare, tum clandestinam Apollinaris ma-
bat nipulum impugnare, tum optimam herbam sanctus Chri-
sti ouibus suppeditare. Cuius frater Polychronius ecclesi-
am Apameensem tum propter præstantiam doctrinæ, tum
propter piæ vitæ splendorem præclarissimè gubernauit.
Isto quidem in loco finem historiæ facere animus est: at-
que omnes, qui sint eam aliquando perlecturi, vehe-
menter oratos volo, vt precibus suis meos labo-
res compensare non grauentur. Spatiū quidem
centum & quinque annorum ista complectitur
historia, quæ initium habet ex rabie Ariana,
exitum autem à morte hominum præ-
stantissimorum, Theodori
& Theodoti.

FINIS.

SIT DEO GLORIA.